

Hyvinvointisuunnitelman ikäkausittaiset tavoitteet ja toimenpiteet 2026– 2029

Kauniaisten kaupunki

Painopiste	HYTE-lupaus
Terveellisten elintapojen tukeminen, liikkuminen ja päihteidenkäyttö	#1 Liikkumisesta elämäntapa kaiken ikäisille hyväkuntoisen lähiliikuntaverkoston ja seurayhteistyön avulla
	#2 Matalan kynnyksen liikuntamahdollisuus kaiken ikäisille
	#3 Arjen lähiluontoreitit ovat helposti saavutettavia. #4 Ehkäisemme päihdehaittoja ja vahvistamme mielenterveyttä #5 Luonto liikuttaa ja tukee mielen hyvinvointia, sekä terveyttä.
Mielen hyvinvointi: Osallisuus, yhdenvertaisuus ja yhteisöllisyys	#6 Osallistuminen on kaikille saavutettavaa ja osallisuutta vahvistetaan tiedolla johtaen. Yhdenvertaisuus läpileikkaa kaiken toiminnan
	#7 Aukkaat mukaan suunnitteluun, sekä arjen kehittämiseen ja erityisryhmien ääni kuuluviin #8 Kulttuuripalvelut ovat osa kuntalaisten arjen hyvinvointia kaikissa ikäryhmissä ja ne ovat saavutettavia, sekä kaksikielisiä.
	#9 Monimuotoisuus on kaupungin voimavara #10 Kaksikielinen, selkokielen ja saavutettava palveluviestintä toteutuu.
Aukkaiden hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen	#11 Puutemme yksinäisyyteen kohtaamispaikkojen ja vertaistoiminnan avulla.
	#12 Yhdistykset ja yhteisöt ovat kumppaneitamme syrjäytymisen ehkäisyssä ja matalan kynnyksen toiminnalla ehkäistään syrjäytymistä #13 Eheä oppimisen ja työllistymisen polku toteutuu koko elinkaarella.
Aukkaiden arkiympäristön turvallisuuden	#14 Turvallinen arki: Kiisaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäisy toteutuu. #15 Ikä- ja lapsiystävällinen ympäristö

Painopiste 1: Terveelliset elintavat, liikkuminen ja päihdehaittojen ehkäisy

Tavoite 2026–2029: Lisätään arjen aktiivisuutta, vahvistetaan terveellisiä elämäntapoja ja ehkäistään päihdehaittoja kaikissa ikäryhmissä.

Keskeiset toimenpiteet hyvinvointisuunnitelmassa:

- Kehitetään lähiliikuntapaikkoja ja ulkoilualueita (HYTE-lupaukset #1–#3).
- Toteutetaan liikkumisen edistämisen ohjelmaa ja laajennetaan matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia (HYTE-lupaus #2).
- Järjestetään ennaltaehkäisevää päihdetyötä ja mielen hyvinvointia tukevia toimenpiteitä kouluissa ja yhteisöissä (HYTE-lupaukset #4–#5).

Painopiste 2: Mielen hyvinvointi: Osallisuus, yhdenvertaisuus ja yhteisöllisyys

Tavoite 2026–2029: Vahvistetaan osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja asukkaiden mahdollisuuksia tulla kuulluksi kaikilla elämänaalueilla.

Keskeiset toimenpiteet hyvinvointisuunnitelmassa:

- Kehitetään osallistumisen rakenteita ja tiedolla johdettua osallisuustyötä (HYTE-lupaus #6).
- Tuetaan vaikuttamistoimielimiä ja lisätään erityisesti nuorten, sekä muiden haavoittuvien ryhmien osallistumismahdollisuuksia (HYTE-lupaukset #7–#8).
- Edistetään kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden saavutettavuutta ja kaksikielisyyttä (HYTE-lupaukset #9–#10).

Painopiste 3: Asukkaiden hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen

Tavoite 2026–2029: Ehkäistään yksinäisyyttä ja syrjäytymistä sekä vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja vertaisuutta. Painopiste on matalan kynnyksen ennaltaehkäisevissä palveluissa. Toimintaa fokusoidaan erityisesti haavoittuviin ryhmiin.

Keskeiset toimenpiteet hyvinvointisuunnitelmassa:

- Kehitetään kohtaamispaikkoja ja yhteisöllistä toimintaa eri ikäryhmille (HYTE-lupaus #11).
- Vahvistetaan yhdistys- ja kolmannen sektorin yhteistyötä syrjäytymisen ehkäisemiseksi (HYTE-lupaus #12).
- Edistetään oppimisen ja työllisyyden jatkumoa elämän eri vaiheissa (HYTE-lupaus #13).

Painopiste 4: Asukkaiden arkiympäristön turvallisuuden vahvistaminen

Tavoite 2026–2029: Turvataan kaikille turvallinen ja esteetön arkiympäristö. Lisätään turvallisuuden tunnetta ja ennaltaehkäistään väkivaltaa, kiusaamista ja onnettomuuksia. Kehitetään yhteisiä toimintamalleja, jotka tukevat turvallista ja viihtyisää arkiympäristöä.

Keskeiset toimenpiteet hyvinvointisuunnitelmassa:

- Toteutetaan kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäisyyn tähtääviä yhteisiä toimintamalleja kouluissa ja varhaiskasvatuksessa. Pyritään lisäämään tietoisuutta lähisuhdeväkivallasta. (HYTE-lupaus #14).
- Kehitetään turvallisen ja kestävänn liikkumisen ratkaisuja osana kaupunkiympäristön kehittämistyötä. (HYTE-lupaus #15).

Painopiste 1: Terveelliset elintavat, liikkuminen ja päihdehaittojen ehkäisy	Tavoite 2026–2029: Lisätään arjen aktiivisuutta, vahvistetaan terveellisiä elämäntapoja ja ehkäistään päihdehaittoja kaikissa ikäryhmissä. HYTE-lupaukset #1-#5
Lapset ja nuoret	Toimenpiteet 2026-2029
	1. Fyysisen toimintakyvyn mittausten (Move!) vaikuttavuutta parannetaan kouluyhteisön, kouluterveydenhuollon ja liikuntatoimijoiden yhteisprojektina. Vakiinnutetaan hyvinvointivalmentaja-toiminta
	2. Varmistetaan, että Harrastamisen Suomen malli toteutuu kaikissa kouluissa ja tarjoaa mahdollisuuksia monipuoliseen harrastamiseen koulupäivän yhteydessä. Etsivällä harrastustyöllä vahvistetaan vaikuttavuutta.
	3. Koulu- ja päiväkotipihojen viihtyisyyttä ja liikkumisolosuhteiden parantamisen mahdollisuutta selvitetään.
	4. Vahvistetaan lasten ja nuorten terveyttä ja ehkäistään alkoholin, huumeiden, nikotiinituotteiden, sähkötupakan ja rahapelaamisen käyttöä järjestämällä tarvittaessa teemallisia vanhempainiltoja kouluissa sekä kohdennettua viestintää ja keskusteluja nuorisotaloilla, kouluissa ja liikuntapaikoilla.
	5. Varhaiskasvatus & alakoulu: Vahvistetaan lasten ja nuorten luontosuhdetta sekä luonnon hyvinvointivaikutuksia arjessa. Toiminta toteutetaan osana kestävän kehityksen ikäkausittaista polkua.
Painopiste 2: Mielen hyvinvointi: Osallisuus, yhdenvertaisuus ja yhteisöllisyys	Tavoite 2026–2029: Vahvistetaan osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja asukkaiden mahdollisuuksia tulla kuulluksi kaikilla elämäntasolla. HYTE-lupaukset #6-#10
Lapset ja nuoret	Toimenpiteet 2026-2029
	6. Lasten oikeuksien näkökulmaa huomioidaan kaikessa Toiminnassamme
	7. Nuorille luodaan lisää vaikuttamisen paikkoja manimiitti-toiminnan ja nuorisovaltuuston kehittämisen kautta, jotta nuorten ääni kuuluu entistä vahvemmin kaupungin päätöksenteossa ja palveluiden suunnittelussa
	8. Avoimen perheiden hyvinvointia tukevan toiminnan, sekä kirjasto- ja kulttuuripalveluiden yhteistapahtumat tukevat kulttuuri- ja kirjastopalveluiden saavutettavuutta
	9. Vahvistetaan koulujen ja varhaiskasvatuksen kielitietoista toimintakulttuuria (suomi, ruotsi, selkokieli) kaikilla koulutusasteilla. Kehitetään yhteisiä materiaaleja, toimintatapoja ja tulkkauksratkaisuja opetuksen, varhaiskasvatuksen ja kodin yhteistyön tueksi.

Painopiste 3: Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen	Tavoite 2026–2029: Ehkäistään yksinäisyyttä ja syrjäytymistä sekä vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja vertaisuutta. Painopiste on varhaisessa tuessa ja palvelujen saavutettavuuden parantamisessa erityisesti haavoittuvissa ryhmissä. HYTE-lupaukset #11-#13
Lapset ja nuoret	Toimenpiteet 2026-2029
	10. Kehitetään koulujen arkea ja yhteisön toimintatapoja siten, että ne tukevat turvallista ilmapiiriä, vuorovaikutusta ja hyvinvointia. Varmistetaan, että kouluissa on riittävästi läsnä olevia ja turvallisia aikuisia, jotka tukevat oppilaiden hyvinvointia ja yhteisöllisyyden rakentumista.
	12. Granimallin toiminta laajenee edelleen ja etsivällä harrastustyöllä tavoitetaan haavoittuvat ryhmät.
	13. Vahvistetaan lasten ja nuorten oppimisen, jatko-opintojen ja työllistymisen polkua tiivistämällä yhteistyötä koulujen, oppilaitosten, etsivän nuorisotyön ja seudullisten toimijoiden kanssa, jotta jokainen nuori saa tukea oikea-aikaisesti ja löytää oman jatkopolkunsaa
Painopiste 4: Asukkaiden arkiympäristön turvallisuuden vahvistaminen	Tavoite 2026–2029: Turvataan kaikille turvallinen ja esteetön arkiympäristö. Lisätään turvallisuuden tunnetta ja ennaltaehkäistään väkivaltaa, kiusaamista ja onnettomuuksia. Kehitetään yhteisiä toimintamalleja, jotka tukevat turvallista ja viihtyisää arkiympäristöä. HYTE-lupaukset #14-#15
Lapset ja nuoret	Toimenpiteet 2026-2029
	14. Kaikissa Kauniaisten esiopetuksen yksiköissä ja kouluissa on käytössä yhteinen kiusaamisen ehkäisyn toimintamalli. Nuorisoriikollisuutta ehkäistään yhteistyössä hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kanssa
	15. Edistetään lapsiystävällistä ja turvallista arkiympäristöä kehittämällä leikki-, liikunta- ja oleskelupaikkoja lasten ja nuorten tarpeet huomioiden. Lisätään heidän osallistumistaan ympäristön suunnitteluun ja palautteen antamiseen esimerkiksi koulujen ja nuorisotyön kautta, jotta Kauniainen kehittyy entistä lapsi- ja nuoriystävällisemmäksi kaupungiksi

Painopiste 1: Terveelliset elintavat, liikkuminen ja päihdehaittojen ehkäisy	Tavoite 2026–2029: Lisätään arjen aktiivisuutta, vahvistetaan terveellisiä elämäntapoja ja ehkäistään päihdehaittoja kaikissa ikäryhmissä. HYTE-lupaukset #1-#5
Työikäiset	Toimenpiteet 2026-2029
	1. Parannetaan terveytensä kannalta vähän liikkuvien aikuisten liikkumismahdollisuuksia liikuntaneuvonnalla, sekä kehittämällä matalan kynnyksen liikuntatarjontaa
	2. Kannustetaan vähän liikkuvia työikäisiä lisäämään arkiaktiivisuutta tarjoamalla matalan kynnyksen liikuntakokeiluja, yhteisöllisiä kampanjoita ja helposti saavutettavaa tietoa liikkumisen hyödyistä.
	3. Lisätään tietoisuutta nikotiinipussien, sähkötupakan ja rahapelaamisen haitoista työikäisten arjessa esimerkiksi työpaikoilla, liikuntapaikoilla ja kaupungin tapahtumissa. Viestintää ja ehkäisevää työtä tehdään yhteistyössä paikallisten toimijoiden ja työnantajien kanssa.
Ikääntyneet	Toimenpiteet 2026-2029
	1. Vähintään kerran viikossa liikuntaa harrastavien sekä liikkumissuosituksien täyttävien ikääntyneiden osuus kasvaa matalan kynnyksen toimintaa lisäämällä.
	2. Kehitetään ikääntyneiden aktiivisuutta edistäviä vapaan sivistystyön ikääntyneille suunnattuja liikunta- ja tanssikursseja yhteistyössä järjestöjen ja yritysten kanssa.
	3. Kartoitetaan, miten lähiluontoreittejä voidaan hyödyntää ja käyttää turvallisesti senioreiden arjessa. Lisätään tietoisuutta helposti saavutettavista ulkoilupaikoista ja tuetaan niiden käyttöä yhteistyössä kaupungin, hyvinvointialueen ja järjestötoimijoiden kanssa ilman uusia investointeja.
	4. Toteutetaan senioreille suunnattua viestintää alkoholin kohtuukäytöstä ja sen vaikutuksista terveyteen sekä hyvinvointia tukevista elintavoista yhteistyössä hyvinvointialueen ja paikallisten toimijoiden kanssa. Viestintää kohdennetaan erityisesti senioreiden olohuonetoimintaan, tapahtumiin ja kaupungin viestintäkanaviin.

Painopiste 1: Terveelliset elintavat, liikkuminen ja päihdehaittojen ehkäisy	Tavoite 2026–2029: Lisätään arjen aktiivisuutta, vahvistetaan terveellisiä elämäntapoja ja ehkäistään päihdehaittoja kaikissa ikäryhmissä. HYTE-lupaukset #1 -#5
Kaikki ikäryhmät	Toimenpiteet 2026-2029
	1. Edistetään liikkumisen yhdenvertaisuutta tarjoamalla matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia esimerkiksi maahanmuuttajille ja vammaisille henkilöille. Tavoitteena on lisätä osallisuutta ja hyvinvointia kannustamalla yhteiseen, kaikille avoimeen liikkumiseen yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa.
	2. Hyödynnetään Kauniaisten monipuolisia luontoympäristöjä hyvinvoinnin, oppimisen ja osallisuuden edistämisessä. Kannustetaan varhaiskasvatusta, oppilaitoksia ja asukkaita hyödyntämään luontoa osana opetusta, liikuntaa ja vapaa-ajan toimintaa yhteistyössä kaupungin ja paikallisten toimijoiden kanssa.
	3. Lähiliikuntapaikkojen käynnit kasvavat.

Painopiste 2: Mielen hyvinvointi: Osallisuus, yhdenvertaisuus ja yhteisöllisyys	Tavoite 2026–2029: Vahvistetaan osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja asukkaiden mahdollisuuksia tulla kuulluksi kaikilla elämänalueilla. HYTE-lupaukset #6-#10
Työikäiset ja ikääntyneet	Toimenpiteet 2026-2029
	4. Vahvistetaan asukkaiden ja erityisryhmien mahdollisuuksia osallistua kaupungin suunnitteluun ja arjen kehittämiseen esimerkiksi säännöllisellä asukasraati-toiminnalla.
	5. Mahdollistetaan paikallisen toimijan kulttuuriluotsi-toiminnan pilotti hyvinvointiavustuksen avulla. Tavoitteena on vahvistaa kulttuurin saavutettavuutta, kaksikielisyyttä ja arjen hyvinvointia kaikissa ikäryhmissä. Tehdään yhteistyötä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa kulttuurihyvinvoinnin edistämiseksi.
	6. Edistetään kotoutumista ja monimuotoisuutta tarjoamalla kansalaisopistossa yksi maksuton kurssi sellaiselle uudelle asukkaalle, jonka äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi. Kaupunki mahdollistaa kieliharjoittelun omissa palveluissaan, tavoitteena kahden opiskelijan osallistuminen vuosittain.
	7. Vahvistetaan eri väestöryhmien tiedonsaantia ja osallisuutta tuottamalla kaksikielinen ja selkokielinen palveluflyyeri (fi/sv/selko), joka kokoaa yhteen hyvinvointia, tapahtumia ja palveluja koskevaa tietoa. Flyeri julkaistaan 1–2 kertaa vuodessa sekä verkossa että paperisena
Kaikki ikäryhmät	Toimenpiteet 2026-2029
	3. Vahvistetaan osallisuutta ja yhdenvertaisuutta järjestämällä asukasraateja eri kohderyhmille sekä hyödyntämällä niistä saatua tietoa päätöksenteossa ja palveluiden kehittämisessä. Huolehditaan, että osallistuminen on saavutettavaa kaikille ja että tieto ohjaa osallistumisen tapojen kehittämistä. Vakiinnutetaan maahanmuuttajaneuvoston toiminta.
	4. Toteutetaan vuosittain TEA-osallisuuskriteerien arviointi, jonka avulla seurataan ja kehitetään kaupungin osallisuustyötä. Arvioinnin tuloksia hyödynnetään tiedolla johtamisessa, jotta osallistuminen on kaikille saavutettavaa ja yhdenvertaisuus toteutuu kaikessa toiminnassa.

Painopiste 3: Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen	Tavoite 2026–2029: Ehkäistään yksinäisyyttä ja syrjäytymistä sekä vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja vertaisuutta. Painopiste on varhaisessa tuessa ja palvelujen saavutettavuuden parantamisessa erityisesti haavoittuvissa ryhmissä. HYTE-lupaukset #11-#13
Työikäiset	Toimenpiteet 2026-2029
	8. Lisätään yhteisöllisyyttä ja vähennetään yksinäisyyttä kehittämällä avointa olohuonetoimintaa Kauniaisissa.
	9. Vahvistetaan maahanmuuttajien ja kotoutujien oppimisen ja työllistymisen polkua tarjoamalla kieli- ja työelämävalmiuksia tukevia mahdollisuuksia yhteistyössä oppilaitosten, kaupungin palveluiden ja seudullisten toimijoiden kanssa.
Ikääntyneet	Toimenpiteet 2026-2029
	7. Vahvistetaan ikäihmisten yhteisöllisyyttä ja ehkäistään yksinäisyyttä tuomalla seniori-olohuonetoimintaa taloyhtiöihin yhteistyössä kolmannen sektorin ja asukasyhteisöjen kanssa.
	8. Villa Apollon tilapilotti yhteistyössä GraninLähiavun kanssa 2026 mahdollistaa olohuonetoiminnan jatkuvuuden.
	9. Tuetaan senioreiden elinikäistä oppimista ja osallisuutta tarjoamalla mahdollisuuksia oppia, osallistua ja jakaa omaa osaamista esimerkiksi kansalaisopiston, kirjaston ja järjestötoiminnan kautta.
Kaikki ikäryhmät	Toimenpiteet 2026-2029
	5. Hyvinvointikyselyllä kartoitetaan yksinäisyyden kokemusta vuonna 2028.
	6. Selvitetään, miten sivistys- ja hyvinvointitoimen vuokrausperiaatteiden päivittämisellä voidaan tukea matalan kynnyksen kohtaamispaikkojen syntymistä kaupungin tiloihin. Tavoitteena on edistää tilojen monikäyttöä ja yhteisöllisyyttä eri ikä- ja asukasryhmien välillä.
	7. Rakennetaan selkeämpiä yhdys- ja yhteistyöpintoja työllistymisen ja kotoutumisen palveluiden välille yhteistyössä hyvinvointialueen ja työllisyysalueen kanssa. Tavoitteena on sujuvat siirtymät koulutuksesta ja kotoutumispalveluista työelämään sekä kokonaisvaltainen tuki hyvinvoinnille ja osallisuudelle.

Painopiste 4: Aukkaiden arkiympäristön turvallisuuden vahvistaminen	Tavoite 2026–2029: Turvataan kaikille turvallinen ja esteetön arkiympäristö. Lisätään turvallisuuden tunnetta ja ennaltaehkäistään väkivaltaa, kiusaamista ja onnettomuuksia. Kehitetään yhteisiä toimintamalleja, jotka tukevat turvallista ja viihtyisää arkiympäristöä.HYTE-lupaukset #14-#15
Työikäiset	Toimenpiteet 2026-2029
	8. Työikäiset ja Seniorit: Ehkäistään kiusaamista, häirintää ja väkivaltaa vahvistamalla yhteisöllisyyttä, kunnioittavaa vuorovaikutusta ja turvallisia toimintaympäristöjä työikäisten ja senioreiden arjessa. Toteutetaan tieto- ja keskustelutilaisuuksia sekä viestintää turvallisesta kohtaamisesta yhteistyössä hyvinvointialueen ja paikallisten toimijoiden kanssa.
Ikääntyneet	
	7. Otetaan senioreiden näkökulma mukaan kaupunkisuunnitteluun ja palveluiden kehittämiseen hyödyntämällä asukasraateja ja vaikuttamistoimielimiä.
Kaikki ikäryhmät	Toimenpiteet 2026-2029
	9. Laaditaan ja otetaan käyttöön turvallisten tilojen ja yhteisöjen (oppilaitokset) pelisäännöt edistämään julkisten tilojen fyysistä, henkistä ja sosiaalista turvallisuutta.
	10. Edistetään kaikille ikä- ja väestöryhmille turvallista ja saavutettavaa arkiympäristöä huomioimalla erityisesti vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden näkökulma kaupungin suunnittelussa, palveluissa ja tapahtumissa